

KURJER CZĘSTOCHOWSKI

Niezależny dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Ceny ogłoszeń: za wiersz minimetrowy przed tekstem 1 zloty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Drobne ogłoszenia po 5 gr. za wyraz. Najmniej 50 gr. || **Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.**

Adres redakcji i administracji: ul. Panny Marji 41.

Na szerokim świecie

Zdaje się, że rozwiązanie przesilenia rządowego we Francji nie pójdzie łatwo. Herriot, którego wcale jednomyślnie zalecali wczoraj powoływani przez prezydenta Lebruna politycy, nie chce powrócić do władzy, skoro niema nadziei, żeby izba zmieniła swe stanowisko w sprawie długów amerykańskich. Innego zaś przywódcę, prawdziwie popularnego na rządzącej lewicy, dziś parlament francuski nie posiada.

Prawdopodobnie też nastąpi rozwiązanie tymczasowe, coś w rodzaju gabinetu Daladiera, zbliżonego do socjalistów. W każdym razie o rządy t. zw. koncentracji narodowej niema jeszcze mowy. Gdy tak doświadczeni parlamentarzysta, jak Tardieu, mówi, że na to zawczasie, to tak musi być w istocie.

A tymczasem czekają Francję bardzo trudne (dyplomatycznie) przejścia. Ameryka przecież nie pozostanie obojętna na akt odmowy francuskiej. Możliwe są nawet represje.

Jeden z rzeczoznawców francuskich utrzymuje w Journal des Débats, że nie można wiele budować na przyszłym prezydencie Stanów, Roosevelta, są bowiem w jego otoczeniu politycznym ludzie wpływowi, których leit-motivem jest: „Zmuszcie ich do płacenia!” Do nich należą np.: senator Mac Adoo, bez którego pomocy Roosevelt nie mógłby osiągnąć wyboru; p. Garnier, prezes izby pelskiej i przysły wiceprezydent Stanów, i głośny przedsiębiorca dziennikarski, Hearst. Na odbytem przed tygodniem posiedzeniu Kongresu wypowiedziano się naogół energicznie przeciwko wszelkim ulgom w sprawie długów, poseł Blanton zaś oświadczył przy oklaskach izby, że „pragnąłby, gdyby mógł, ustanowić kary na tych, którzyby się ośmielili w Stanach petyzować choćby dolara Francji“.

Pułkownik House, działający, swym zwyczajem, za kulisami, doradza podobno Rooseveltowi ostrożność i do rzną neutralność. Niechże się trzyma zasady, którą sam streścił w powiedzeniu: It's his baby, not mine (to jego, Hoovera, dziecko, a nie moje)! Inaczej mówiąc, niech Hoover sam pije piwo, którego nawarzył.

W sposób naturalny narzuca się pytanie co będzie z traktatem lozańskim?

Co się stanie z umową, kasującą wszystkie wzajemne europejskie zobowiązania (odszkodowania i długi) wojenne z myślą, iż Stany Zjednoczone również ze swej strony zgodzą się na ich rewizję?

Skoro Stany mówią: nie, to czy Lozanna pozostaje w mocy, czy też będzie uważana za nieistniejącą?

Ołbrzymi to problemat i niesłychanie zawiły. Oczywiście czysto polityczny. Stworzony zaś przez samych Anglosasów. Namawiali oni gorąco Francuzów do zrzeczenia się odszkodowań niemieckich. Zapowiedzieli w jego następstwie odrodzenie ekonomii światowej. Uciekali się do najwyższych środków nacisku. A teraz co będzie, gdy Niemcom, zwolnionym w Lozannie od odszkodowań, ani się śni powrócić do daw-

negu stanu rzeczy, lubo formalnie traktat lozański, jako że nieratyfikowany, przewiduje status quo? Jakim to prawem Anglja, która wymusiła na Francji likwidację odszkodowań niemieckich, mogłaby teraz, po fiasku ze Stanami, żądać od niej płacenia długów, zaciągniętych w Anglii?

Trudno wyobrazić sobie sytuację bardziej już skomplikowaną.

Niemcy są z tego wszystkiego niezwykle zadowoleni. Przedewszystkiem zaś cieszy ich, oczywiście, tryumf, osiągnięty w Genewie. Co, jak co, ale równouprawnienie, Gleichberechtigung, mają już w garści.

Prasa niemiecka nie ukrywa, że tryumf jest zupełny i że Niemcy nigdy już nie zrzekną się osiągniętego tak niespodziewanie prędko prawa, dziś moralnego, jutro całkiem pozytywnego. Z niezliczonych głosów niemieckich zacytujemy pierwsze z brzegu. Katolicka Germania pisze.

„Jest faktem, że co do stanowiska Niemiec, jako równouprawnionego partnera podczas rokowań i przy ich zakończeniu, nie może być żadnej wątpliwości i że usunięcie części piątej traktatu (mówiącej o rozbrojeniu Niemiec) jest już faktem dokonanym (vollendeta Tatsache)“.

Wiedeńska Neue Freie Presse drukuje największymi czcionkami, jakimi drukarnia rozporządzała następujący telegram z Berlina:

„Według przekonania tutejszych kół miarodajnych, jest faktem, że niema mowy o powrocie do przepisów i ograniczeń wojskowych traktatu wersalskiego. Równouprawnienie niemieckie jest ostatecznie uznane“.

Tak te rzeczy wyglądają naprawdę,

nie na papierze, który jeszcze próbuje coś zastrzegać, lecz w życiu.

Takie są to wyniki w Europie nacisku anglosaskiego wogóle, a mediacji amerykańskiej specjalnie. Bardzo „międzynarodowa“, pacyfistyczna i progresywna L'Europe Nouvelle pisze: „Polityka Stanów Zjednoczonych polega na tem, żeby, zawierając z Berlinem umowy edrębne i zabezpieczając w nich własne interesy, podnieść Niemcy, tego opornego dłużnika, do coraz większego operu.“

Uwagę powyższą należałoby uzupełnić w tym sensie, iż polityka Stanów Zjednoczonych polegała również na tem, aby propagując rozbrojenie, pchać faktycznie Europę na drogę wyścigu zbrojeniowego. Demonstracje tego rozwoju rzeczy otrzymają one wkrótce ad oculos.

Nowy delegat polski przy Lidze Narodów, p. Raczynski, wprowadził wczoraj w zakłopotanie przedstawicieli pięciu mocarstw, konszachtując

Na okres zimowy
i przedświąteczny!!!
Sklep
żelazno-galanteryjny
Witolda Nowickiego
Częstochowa,
ulica Najśw. Marji Panny 33
poleca:
nakrycia stołowe i naczynia kuchenne, formy do ciast oraz łyżwy pierwszorzędnej fabryki.
(3-2)

Negatywna odpowiedź Ameryki na notę polską

Warszawa, 16.12. Dziś wieczorem półrządowa agencja „Iskra“ wydała następujący komunikat: „Jak się dowiadujemy, odpowiedź rządu Stanów Zjednoczonych na znaną notę polską z dnia 9 bm. w sprawie płatności przypadającej na dzień 15 bm. nadeszła do Warszawy w ciągu ranka 16 bm. i jest ona negatywna w stosunku do propozycji, zawartej w ostatniej nocie Rządu polskiego. W ciągu dnia dzisiejszego, jak nas

informowano, odbywają się w łonie Rządu rozmowy nad odpowiedzią, jakiej Rząd polski udzieli teraz rządowi Stanów Zjednoczonych“.

W kołach politycznych spodziewają się wobec tego, że jutro zostanie wydany komunikat oficjalny, wskazujący, jak się Rząd polski do nowej sytuacji ustosunkuje. Narazie narady w tej sprawie nie zostały jeszcze w łonie Rządu zakończone.

Dokoła stworzenia gabinetu francuskiego

Paryż, 15.12. Dotychczasowy minister Spraw wewnętrznych Chautemps, któremu w dniu wczorajszym została powierzona misja tworzenia gabinetu, prowadził rokowania w tej sprawie z przywódcami poszczególnych stronnictw politycznych aż do późnego wieczora, jednak jak dotychczas, bez skutku.

Największe trudności leżą w tem, że wszystkie niemal stronnictwa domagają się udziału Herriota w rządzie, na co ten jednak pod żadnym

warunkiem nie chce się zgodzić.

Zabiegi Chautempsa idą w kierunku stworzenia rządu, złożonego z radykałów-socjalistów, popieranego milcząco przez socjalistów S.F.I.O.

W dniu dzisiejszym Chautemps prowadzi nadal rokowania, jednak w kołach dobrze politycznie poinformowanych liczą się z całkowitem niepowodzeniem misji Chautempsa.

W razie złożenia jej przez Chautempsa rokowania podjęliby Daladier, względnie Paul Boncour.

nych „na marginesie“ konferencji rozbrojeniowej, swymi zastrzeżeniami co do ich rozmów „prywatnych“. Jest to niewinna satysfakcja, która ma pod sobą wszelkie podstawy słuszności moralnej i politycznej i która musiała się podobać przedstawicielom t. zw. małych państw. Ale, oczywiście, żadnego skutku praktycznego nie należy od niej oczekiwać.

Conajwyżej p. Henderson będzie na przyszłość nieco taktowniejszy. Wielkie mocarstwa będą się nadal naradzały między sobą i decydowały o mniejszych bez mniejszych, dopóki te ostatnie nie okażą siły w swej solidarności. Ale czy to możliwe?

TELEGRAMY

Odpowiedź perska na ultimatum Anglii

Tekheran, 16.12. Odpowiedź perska na ultimatum Anglii w sprawie koncesji towarzystwa angielskiego „Persian Oil Company“ odrzuca wysunięte żądanie twierdząc, że rząd angielski stale pisze o przeszkodzenie bezpośredniego porozumienia się władz perskich z towarzystwem i oświadcza, że wniesie do Ligi Narodów skargę na Anglię z powodu presji w formie pogrozek zawartych w ultimatum.

Zmniejszenie racji chleba w Sowietach.

Ryga. — Pomimo ostrych represji dostawy zbożowe na Ukrainie ustaly prawie całkowicie. Charakterystycznym objawem sytuacji aprowizacyjnej jest dalsze zmniejszenie racji chlebowych wszystkim kategoriom pracowników o 100 gr. dziennie. Jest to powtórne już zmniejszenie racji chleba po realizacji zbiorów. W ten sposób najbardziej uprzywilejowana kategoria robotników ciężkiego przemysłu otrzymuje 600 gram chleba dziennie, zamiast 800 gramów. Najniższa kategoria pracowników otrzymuje obecnie 200 gramów dziennie, zamiast 400 gr. W razie dalszego niepowodzenia dostaw zbożowych, władze sowieckie zamierzają zmniejszyć normy chleba o dalsze 100 gr. dziennie.

Militaryzacja Sowietów.

Ryga. — W całym Z. S. S. R. odbywały się w ostatnich dniach zawody sportowców sowieckich celem przygotowania kadr strzeleckich, stanowiących uzupełnienie armii czerwonej. Około 450.000 sportowców sowieckich otrzymało specjalne odznaczenie z napisem: „Jest gotów do obrony.“ Do wiosny 1933 r. ćwiczenia wojskowe obejmą 2.400.000 sportowców sowieckich, którzy wcieleni będą do oddziałów przysposobienia wojskowego.

Muzeum Rotszyldowskie.

Frankfurt n | M — Kolebką rodziny Rotszyldów jest, jak wiadomo, Frankfurt n | M. Trzej bracia Amszel, Salomon i Karel zbudowali w 1809 r. przy t. zw. „Judengasse“ dom w którym do r. 1901 mieścił się bank tej rodziny. Redzina darowała go teraz gminie izraelskiej, która, po przebudowie, otwarta tam onegdaj muzeum Rotszyldowskie.

Baczność!!!

Żądajcie i zaopatrujcie się tylko w gwarantowanej jakości wyroby CUKIERNICZE, jako to: **czokolady, pierniki, karmelki, ozdoby choinkowe i bakalie** z chrześcijańskiej wytwórni „PIAST“.

Ceny bardzo przystępne.— Sprzedaż hurtowa i detaliczna.— Lokal fabryczny otwarty od 8 rano do 7 wieczorem.

Przyjmuje się zamówienia telefonicznie i odsyła do domów.

Z poważaniem

Częstochowa,
Aleja Wolności 13. Tel. 5-43.

Wytwórnia Czekolady
i wyrobów cukierniczych

„PIAST“

Obsunięcie góry. 11 osób zabitych

Paryż, 15.12. Z Madrytu donoszą, że dziś nad ranem w okolicach Alcala, w prowincji Albenete, obsunęła się góra, zasypując szereg zabudowań.

Według dotychczasowych obliczeń zginęło 11 osób, zaś 14 zostało rannych.

Przyczyną obsunięcia się były ciągle deszcze, które podmyły część stromą wiszącą góry.

Przeciw polityce w wojsku

Ateny. Minister spraw wojskowych Kondylis wydał do armji odezwę, w której wzywa wszystkich oficerów i żołnierzy do zaprzestania zajmowania się polityką, co szczególnie znacząco się podczas ostatnich dni.

Skazanie hitlerowców

Królewiec. Sąd w Ostródzie wydał wyrok na 14 hitlerowców, oskarżonych o dokonanie zamachów bombowych na sklepy żydowskie. Trzech oskarżonych skazano na kary więzienia po 2 lata, trzech na 3 miesiące więzienia, ośmiu uniewinniono. Prasa demokratyczna jest oburzona z powodu tak łagodnego wymiaru kary. „Koenigsberger Volkszeitung“ oświadcza, że społeczeństwo utraciło wiarę w obiektywizm sądów niemieckich.

Demonstracje w Saksonji

Lipsk. Dzień wczorajszy obfitował znowu w burzliwe demonstracje bezrobotnych, manifestujących przeciwko dyktaturze v. Schleichera. Demonstranci w liczbie około 100 osób przeszli głównymi ulicami miasta wznosząc okrzyki „Precz ze Schleicherem!“, „Chcemy chleba i pracy!“. Wobec groźnej postawy tłumu, usiłującego wywołać awantury uliczne w centrum miasta, policja interwenjowała kilkakrotnie przy użyciu pałek gumowych. O podobnych zajściach sygnalizują również z Drezna i Kamienicy, gdzie demonstranci wznosili okrzyki „Precz z Hindenburgiem!“

Tanio na święta

olbrzymi wybór towarów białych w najstarszej chrześcijańskiej firmie „Helena Uchnast“

Aleja 31

Najmilszy podarek na gwiazdkę aparat kinowy „Pathé“

Na gwiazdkę podarek elektryczny

Dlaczego? Dlatego, że aparaty elektryczne są
użyteczne — stale gotowe do usług, szybkie
i niezawodne w działaniu;
nowoczesne — odpowiadają wymaganiom
dzisiejszego tempa życia;
estetyczne — mają piękne kształty i staranne
wykończenie;
trwałe — służyć mogą całe lata.

Sklep Ziemiański

III Aleja
№ 46.

Poleca wyborowe artykuły spożywcze po cenach konkurencyjnych: chleb wiejski własnego wypieku, ciasto i pierniki, masło, miód, konserwy i t. p.

Mleko na miarę i w butelkach, — Wędliny wiejskie własnego wyrobu.

Po gruntownym wyremontowaniu basenu, stale żywe ryby,

Z okazji świąt: przyjmuje się obstalunki na ciasto, pierniki, orzechy, migdały i inne artykuły przedświąteczne.

Amerykanki uczą się... cenić mężów

Amerykańskie procesy rozwodowe — o jakich i dziś jeszcze się czyta w prasie — to już tylko przywilej „szanujących“ się i dbających o reklamę gwiazd filmowych. Nawet przereżani bogacze unikają dziś procesu alimentacyjnego, jak ognia. Prasę amerykańską obiegły niedawno tragiczno-humorystyczne przygody pewnego podstarzałego bogacza chicagowskiego, który na wieść o wytoczonym mu przez żonę procesie alimentacyjno-rozwodowym, położył się do łóżka i wolał płacić sfińgowane świadectwa lekarskie, niż przed sądem stanąć. Gdy zaś wybieg nie udał

się biedaczysko rzeczywiście się rozchorował, tknięty paraliżem.

Dziś w Ameryce, przy 11 milionach bezrobotnych, nie piękny mąż jest piękny, lecz ten, który ma pracę. O utrzymanie takiego skarbu warto się pokusić, to też nic dziwnego, że jeden z wielkich kobiecych miesięczników w Nowym Jorku daje swoim czytelnikom szczegółowe rady, jak obchodzić się z mężem, aby utrzymać go przy sobie.

Rady te brzmią następująco:

„Nie słuchaj rady twojej mamy, cioci, doświadczonej kuzynki i mąd-

poznasz mnie człowieku, gdy stanę przed tobą z pytaniem na ustach, gdy chłodnym ramieniem obejmę twą nędzę i wycisnę ci łzę, gdzieś ze dna duszy i serca...

Gwiazdy jeszcze daleko, — one drogą będą dla mrozu, gdy spadnie z szybkością światła na ziemię..

Pierwsze kroki śnieżnej postaci zagłuszy wiatr, który gdzieś na krańcach odległych pól, tańczył wśród wolnych przestrzeni, uderzał o przydrożne wierzby, łamał gałęzie i rzucał na martwe pola...

Tumany białego pyłu, porwane prądem powietrza, uderzą z siłą o mury miasta, w okna mieszkań, w twarz przechodnia, który przez łzy patrzeć musi na taniec zimy.

Wiatr wyć i szaleć będzie, rzucając coraz nowe zasoby siły i energii, wdzierając się ze śniegiem w kryjówki zwierza, w gniazda ptaków i szczeliny nędznych mieszkań człowieka. Uderzy w cmentarny mur, w ramiona krzyża, rwiąc mo-

gile, wyjąc jakąś żalobną pieśń i budząc ze snu umarłych. Z cmentarza słońce pod horyzont, a potem wróci pod okna sieroty, przemawiając głosem rozpaczliwego bólu. Jak szalony popędzi, miotając śniegu pył z gwałtowną i wściekłą siłą.. A potem?.. potem bezsilny skona na powolnym cielsku zasp śnieżnych... Gdzieś błysnie gwiazda spojrzysz na ziemię i już zwabić będzie towarzyszkę na pracę dalszych chwil. — Mróz rwać będzie się z siłą światła ku ziemi i stanie u stóp swej pani.

— Hej!.. pohulam szepcze z oddali zima: uderzę pięścią między oczy, aż łzami i krwią zapłaczą, syczy złowrogo mróz i idą oboje z pytaniem na ustach, z ciekawością iskrzących się ocz.

II

W jasne, świetlane gwiazdy, usłane niebo i ziemia w bieli spoglądały ku sobie łącząc swe wzajemne tchnienia; ona przyjmuje to światło miliona gwiazd, które lśnią się w niepokalanej czystości śniegu. Cisza... już nie drgnie bezlitos-

rej teściowej, które krzyżują ci na wyścigi: postaraj się wychować, urobić swego męża — albowiem mąż nie jest ciastem, małżeństwo nie jest szkołą, natomiast często staje się domem poprawczym, z którego mąż z premedytacją ucieka.

Nie prowadź męża na nudne wizyty. Nie ucz go porządku, a więc nie przewracaj mu wszystkiego na biurku i w szufladach, a już broń Boże... w głowie. Natomiast pamiętaj, że warunkiem jego szczęścia jest twój porządek. Dlatego nie gub kluczy, dawaj obiad punktualnie. Rachunki podawaj w porę. Nie o każdej porze, a przede wszystkim nie przy obiedzie.

Nie wymagaj od męża, aby rozmawiał z tobą inteligentnie wtedy, gdy jest senny, albo czyta gazetę. Natomiast jeśli przyjdzie na niego fala wymowy, słuchaj uważnie, cokolwiekby mówił. Będzie ci wówczas wdzięczny i uwierzy, że jesteś inteligentną. Nie żądaj od męża, aby wysłuchiwał twych opowiadań o flirtach twoich i powodzeniach. I tak ci nie uwierzy, albo będzie zazdrosny. Ale, jeśli zechce opowiadać ci o swych przeżyciach miłosnych czy wojennych, słuchaj uważnie po sto razy i proś, żeby ci opowiadał je często. Uwierzy ci wtedy, że umiesz być żoną bohatera, będzie ci wdzięczny i będzie ciebie kochał.

Nie miej żalu do męża, gdy zamiast do domu na kolację, pójdzie z kolegami do restauracji. Pomyśl, że nie jest on nieszczęśliwy, skoro zapomniał, że ma dom. A zresztą dom jest punktem wyjścia dla każdego mężczyzny żonatego.

Kiedy wróci, nie rób miny nieszczęśliwej, nie rób mu wyrzutów i scen. Udaj, że rozumiesz go. A wtedy będzie przekonany, że jego żona jest wyjątkiem i będzie ciebie chwalił. Jeżeli w dodatku będziesz mieć dla niego w domu zapasowe papierosy, spinki, kilka pudełek zapalek i sznurowadła, będzie przekonany, że jesteś ideałem żony.

Ustępaj mężowi, ale zawsze po krótkiej dyskusji. Będzie wówczas pewien, że zdołał ciebie przekonać i to mu sprawi przyjemność“.

A gdy przyjdę...

I

A gdy przyjdę otulona w biały płaszcz, rzuć lekki puch śniegu jako szlak swojej drogi, aby wszędzie wejść gdzie tylko zawionie mój silny dech!

Ciche pierwsze moje kroki nie przerażą stworzenia; kochanek mróz pozostanie jeszcze w tyle czekając chwili, w której prace swej pani odrazu pochwyty w żelazne ścięgna swych palców.

Ciężarem śnieżnych chmur załęgną horyzonty — ramiona otoczą świat w uścisku zbratania nędznej doli w przejawach śmierci i pytania o jutro..

Życie jeszcze dalekie, nim obudzi się jego serce: to pohulam samowolnie — szeptaając w dzikiej radości...nim rozkwitnie kwiat przedwiośnia, nim ciepła dłoń kobiety podniesie go dla pieśszoty swych warg, to ja jeszcze znak śmierci złożę na ustach spragnionych pocałunków życia.

„Pójdę... — i przyjdę wszędzie...“

sna gałęź cmentarnych drzew, które rzuciły swą szatę w dzień późnej jesieni na grób zapomniany...

Tam jeszcze spóźniony ptak szybuje ponad białe pole, zlatuje w ludzkie domostwa i kryje się w poddasze owiane śniegiem...

Miasto już spało, a w mrokach nocy szedł dech, ciężki w tej walce o byt i życie; mróz kładł swe mocarne dłonie na nędznego człowieka, — wyciskał mu krwawe łzy i krzyk dławionego głosu, wyrwał z piersi dobrej i zbolalej.

Czarny ptak wrzeszczał z twógi i przerażenia; czekał świtu — dnia, ciepła i słońca

„Życie jeszcze dalekie, nim obudzi się jego serce: to pohulam samowolnie.. szeptała w dzikiej radości; nim rozkwitnie kwiat przedwiośnia, nim ciepła dłoń kobiety podniesie go dla pieśszoty swych warg; ja jeszcze znak śmierci złożę na ustach spragnionych pocałunków życia.“

Biuro Buchalteryjno-Informacyjne

Częstochowa,
ul. N. Marji Panny 53

Koncesjonowane i sądownie rejestrowane

Prowadzi księgi handlowe, windykuje wszelkie należności oraz przeprowadza wywiady i udziela informacji handlowych i osobistych dla instytucji i osób prywatnych, jakoteż i dla instytucji państwowych

Biuro czynne od 9 rano do 17 popołudniu

Nowootworzony ZAKŁAD KRAWIECKI ubiorów męskich i okryć damskich LUDWIKA BARTNIKA

Częstochowa, ul. Dąbrowskiego 8.

Wykonuje zamówienia tanio, szybko i solidnie. — Najświeższy krój. —
Najnowsze żurnale. — Obfita kolekcja materiałów bielskich.

Tragiczna tajemnica dwu siostr...

Historja tajemnicza, dramatyczna, niezwykle smutna... Rozwiązanie jej również sensacyjne, ma w sobie coś z posmaku powieści detektywistycznych Edgara Wallace...

Tym razem bohaterki tajemniczej historii nie należą bynajmniej do osławionego „świata pedziemnego“ Chicago, lecz pochodzą z angielskiego fabrycznego miasta Birmingham, którego występki i korupcja mogłyby w pewnych wypadkach rywalizować z bandyckimi miastami amerykańskimi...

Obie bohaterki są młode, bardzo młode. Jedna liczy bowiem lat 19, druga zaś, jej siostra, zaledwie 16.

Marjory, ta starsza, jest zamężna. Niewiadomo tylko, czy mąż jej nazywa się Yellow, czy też Honneyman... Co za dziwne nazwiska; przetłumaczone na polskie oznaczają: „złoty“ i „człowiek z miodu“! Lecz mniejsza o to...

Przenieśmy się na chwilę do sali sądowej w Birmingham, wypełnionej szalenie publicznością. Na ławie

oskarżonych dwie siostry, przyciśnięte mocno jedna do drugiej, Marjory, blada brunetka, ma rysy ostre, wyraźne, oczy dziwne w kolorze, jakby żółtawo-zielone. Jej młodsza siostrzyca Emily jest drobna, tłuściutka, blondynka o jasnej cerze. Wielkimi swemi błękitnymi oczyma patrzy przed siebie wzrokiem dziecięcym, jakby sennym...

Obie są pracownicami. Jedna pracuje w dużym magazynie, druga w jakimś przedsiębiorstwie fabrycznym. I obie znalazły się na sali sądowej pod zarzutem zamordowania 21-letniego młodziana, którego miały podobno zabić dużym nożem kuchennym...

Mimo, że siostry te pochodzą z ubogiej rodziny, zdobyły sobie na obrońcę jednego z najświetniejszych przedstawicieli palestry angielskiej, adw. p. Norman Birkett. Człowiek ten poszczycić się może tem, że nie przegrał nigdy żadnego procesu kryminalnego bez względu na to, czy występował w nim, jako obrońca, czy też, jako oskarżyciel. W tym

wypadku przyjął obronę z liteści dla tych dziewczątek.

Wśród kościelnej ciszy, panującej na sali sądowej, rozbrzmiewają słowa aktu oskarżenia, szkiełujące szybką scenę niecodziennego dramatu: Ofiara zbrodni, młodzieniec Marston miał zaledwie 21 lat. Mieszkał razem z ciotką, która dbała o niego, jak rodzona matka. Był smukły, dorodny i nie miał w swej twarzy ani w figurze nieczego, co mogło zdradzać, iż jest tylko skromnym subjektem w sklepie korzennym.

Śmierć zaskoczyła go niespodzianie w hallu jednego z domów przy ulicy Willew Crescent, jednego z tych domów przedmieścia, które podobne są do siebie, jak ziarno maku. Pchnięty zdradzieckim nożem w serce, padł na ziemię i w kilka minut później wyzionął ducha. Nie płynęła ani kropla krwi...

Obie siostry Marjory i Emily — stwierdza prokurator — znajdowały się wówczas same w tym domu wraz z Marstonem... Prócz nich nie było nikogo... A potem jakże bardzo metne były ich zeznania... jak zaprzeczały same sobie... Raz nazywały się, że Marston chciał pchnąć nożem Marjory i że w walce z nią przypadkowo sam sobie wpakował nóż w serce. Te znów mówiły, iż nie było żadnej walki i że Marston z niewiadomej przyczyny popełnił samobójstwo...

Przychodzi kolej na obrońcę. Wstaje sławny adwokat p. Norman Birkett. Cisza na sali, niby w świątyni. Obrońca zwraca się w stronę sądu i wymawia jedno tylko zdanie: „Sąd raczy uważać całą sprawę za nieistniejącą...“

Cisza na sali zmienia się w jeden wielki zamęt... Przychodzi do kontrowersji pomiędzy sędzią, a prokuratorem. Padają zdania, słowa, które naprzemian budzą uczucia te nadziei, to obaw wśród publiczności... Sędzia powtarza z wolna monotonnym, przekonującym głosem: Kompletny brak dowodów... Zeznanie świadków nie wytrzymały krytyki...

Wreszcie z ust oskarżyciela padają

znamienne słowa: „There is no case“ (sprawa nie istnieje...); Biorę na siebie odpowiedzialność za wasz wyrok, panowie sędziowie...“.

Sędziowie uśmiechają się lekko i ruchem głowy dają do poznania, że są również tego samego zdania.

W tej samej chwili woźny sądowy jakimś miękkim, kobiecym ruchem ramion obejmuje obie dziewczynki i wyprowadza je ku schodom, które wiedą do wolności...

W kilka minut później Marjory i Emily znajdują się już w ramionach swej matki i płaczą gorącymi łzami...

Humor i Satyra.

POLIGLOTA

— Wiesz, nauczyłem się mówić po angielsku w ciągu tygodnia.
— Co mówisz? Czy to możliwe?
— A wiesz, że i Anglicy nie chcieli w to wierzyć.
— Dlaczego?
— Prostu nie mogłem się z nimi dogadać...

WARUNEK

— Ten pokój podoba mi się, jest gustownie umeblowany, ma ładny widok i pani wydaje mi się bardzo sympatyczną...
— Jestem taką dopóty, dopóki komorne będzie regularnie płacone.

OSZCZĘDNA

— Proszę o dobry termometr.
— Reamura czy Celsiusza?
— A jaka jest różnica?
— W Reamurze woda gotuje się przy 80 st., a w Celsiuszu przy 100 st.
— A w takim razie proszę o Reamurę — jest on dużo oszczędniejszy,

DOŚWIADCZONY

— Masz Jasiu, 20 gr. i wrzuc do automatu z czekoladą.
— Wolę, z mamusią pójść do kupca, bo tam dostaję najsamprzerw towar, a dopiero później płacę.

**Składajcie ofiary
na bezrobotnych**

„Adria” Restauracja i Dancing!!!

Częstochowa, ulica N. Marji Panny 38

Baczność!!! Obfite, smaczne i zdrowe obiady
z 3 dań 1 zł

Dania zakąskowe gorące 40 gr. (2)

Kuchnia wyborowa! Miłe i dogodne locum towarzyskie.
Lokal otwarty do godz. 2 w nocy. Koncertuje artystyczne trio.

MAŻ ZA MILJONY

POWIEŚĆ.

105.

Widać, że je kocha... dowodem tego list... On kocha moją panią i poważa ją... lecz za późno, gdy stał się powodem całego nieszczęścia. Ale przynajmniej dziecko nie będzie stracone... mówi, że odda je... a kto może przewidzieć tajemnicę przyszłości.

Schowała list do biurka i poszła na spoczynek.

Wróćmy teraz do pałacu przy ulicy Cyrkowej.

Wybiła godzina druga, a Henryka jeszcze modliła się. Nagle wśród ciszy nocnej rozległ się głos dzwonka. Młoda kobieta zadrzała i podniosła głowę, wydając się na pozór obojętną i spokojną.

Dufour, oczekujący w łożu odzwiernego, na głos dzwonka podbiegł do drzwi.

— Ah, panie hrabio! — zawołał, podnosząc swoim zwyczajem rękę do góry.

— Co takiego? — zapytał Juljusz gniewnie, przegrawszy bowiem znaczną sumę w baccara, był w humorze fatalnym.

— Nowina!
— Jaka? Mówże bydlę.
— Pani hrabina...
— Jaka hrabina? Moja żona.
— Tak panie hrabio.
— Cóż się stało? Czy może umarła?

— Nie panie hrabio lecz znajduje się w pałacu.

— Moja żona tutaj!... To być nie może!... — zawołał hrabia ze złością.

— Jest panie hrabio. Przyszła o wpół do dwunastej i gdy powiedziałem, że pana hrabiego niema, kazała się zaprowadzić do swego apartamentu. Ponieważ nie miałem zaszczytu znać pani hrabiny, więc wziąłem ją z początku za jakąś warjatkę, lecz gdy powiedziała nazwisko i oświadczyła, że znajduje się u siebie, musiałem być posłusz-

nym... Oczekuje na pana hrabiego.

Juljusz z pochmurną twarzą i namarszczonymi brwiami pograżył się w zadumie.

— Henryka w Paryżu... sama... o tej porze... to dziwne... Co to tam się stało? — zapytał sam siebie.

Przebył dziedziniec i wszedł do salonu.

— Czy będę potrzebny panu hrabiemu? — zapytał Dufour.
— Nie; możesz iść spać.

Henryka usłyszawszy głos męża, doznała silnego wzruszenia. Serce jej biło gwałtownie i chwilowy spokój uleciał. Lękała się. Kilka miesięcy przepędzonych z mężem w Poveglia dało jej możność poznać jego charakter imponujący i gwałtowny. Co on odpowie na jej wyrzuty i błagania? Zapewne że jest panem domu i może robić co mu się podoba. A jeżeli ona zaprzeczy temu prawu, czy nie odważy się na jaką brutalność? Obawa ta wszakże trwała krótką chwilę.

— Nie ośmieli się — szepnęła. — Zresztą, mniejsza o to...
Drzwi otworzyły się i Luce-

nay, blady, wzruszony, wszedł do pokoju.

— Nie chciałem wierzyć memu kamerdynerowi i teraz prawie nie wierzę oczom moim! — zawołał. — Czyś pani zwarzowała! Pani w Paryżu, podczas nocy... w tym domu! Ależ to szaleństwo! Co panią tu sprowadziło?

Henryka z utkwionym wzrokiem w jego oczy odrzekła:

— Przychodzę zapytać co pan uczynił z moim dzieckiem?

— Com uczynił z dzieckiem pani? — zapytał ze zdziwieniem.
— A więc miałem rację przed chwilą mówiąc, żeś pani postradała zmysły! Więc w paroksyzmie gorączki przybyłaś pani tutaj!

— Nie postradałam zmysłów i nie mam gorączki! — odrzekła gwałtownie. — Przybyłam tutaj dla tego, iż nocy dzisiejszej wykradziono mi dziecko! Szatański uśmiech przemknął po ustach hrabiego.

— Wykradziono pani dziecko — powtórzył szydlerczo — i pani przychodzisz dopominać się u mnie!

— Przychodzę upominać się

Cukiernia Ziemiańska Wł. Ignatowskiego

Częstochowa,
II Aleja № 28, tel. № 72

Codziennie koncert trio pod batutą p. Jałowickiego.

Na nadchodzące święta Bożego Narodzenia polecamy znane ze swej dobroci:

NOWOŚĆ: Ciastka YO-YO i Sokoły, Strucla maślane—migdałowe pistacjowe—orzeczone i z makiem, jak również i Ozdoby Choinkowe jak to owociki marcepanowe.—Konserwy i pierniczki czekoladowe i marcepanowe.

Ceny przystępne, towar pierwszorzędny nagrodzony Złotym Medalem i najwyższą nagrodą Grand Prix na Wystawach w Rzymie i Paryżu. (3—1)

Ze świata.

(X) **Centralne ogrzewanie Moskwy.** Przed kilka tygodniami w Moskwie została ukończona budowa pierwszej stacji centralnego ogrzewania czerwonej stolicy. Obecnie układane są rury, które będą dostarczały ciepła ze stacji do poszczególnych domów, 2 grudnia do sieci „ciepłotłoczącej“ zostały przyłączone wszystkie gmachy Kremlu i szkoła milicji.

(X) **Przekazanie kolei watykańskiej.** W tych dniach państwowy urząd budowy kolei przekazał sieć kolejową, zbudowaną w granicach miasta watykańskiego, dyrekcji kolejowej rzymskiej, która ze swej strony oddała ją władzom miasta watykańskiego.

Na próbę z dworca San Pietro przy Watykanie wyruszył pociąg, który obiegł całą linię wewnątrz miasta watykańskiego, w celu zbadania swobody ruchu wygonów w galerji i przed peronem. Przy próbie tej obecni byli przedstawiciele władz watykańskich i włoskich.

(X) **Walka z religją w Meksyku**
Rząd meksykański wydał trzy nowe dekrety, zwrócone ostrzem przeciwko szkołom katolickim. Pierwszy postanawia, że każda szkoła, która nie zastosuje się do artykułu 3-go konstytucji, z dniem 15 grudnia r. b. będzie zamknięta. Artykuł ten głosi całkowitą laicyzację wszystkich szkół i zaznacza, że żaden zakon, ani żadna kongregacja, ani też żaden ksiądz świecki nie może posiadać szkoły ani kierować nią.

Równocześnie rząd stanowy Vera Cruz wydał rozporządzenie, na którego mocy mają uleść zmianie nazwy około 200 miast, pochodzące od imien świętych.

W tym samym stanie Vera Cruz wprowadzone obowiązki kontroli uro-

u pana, gdyż pan jeden tylko możesz go nienawidzić!.. u pana, który zaślubiając mnie dla mego posagu, przysięgałeś uczynić mnie szczęśliwą i kochać moje dziecię! Przysięga twój był kłamstwem! Dowiodłeś tego wiele razy od owego czasu! Usunąłeś się odemnie pod pozorem czuwania nad honorem swego nazwiska! Pozostawiasz mnie samotną, a pojedynkujesz się o jakieś kobiety. Moje dziecię kompromitowało cię, zawadzało, więc zostało pochwycone.. U kogoż mam się upominać o nie, jeżeli nie u ciebie panie de Lucenay? Wykradłeś moje dziecię!.. oddaj mi je!

Hrabia, wściekły, rzucił się ku Henryce, uchwycił ją za ręce i ścisnął z całej siły.

— Ah, strzeż się! — zawołał z nienawiścią. — Strzeż się, nie doprowadzaj mnie do ostateczności—Torturuj mnie, dręcz, zęcaj się nademną, lecz oddaj mi moją córkę!

— Twoją córkę!.. Ten żyjący dowód twej hańby!

Na gwiazdkę!! **Na gwiazdkę!!**
Tanie źródło manufaktury
Jeśli pragniesz nabyć tanią i praktyczną gwiazdkę to tylko w sklepie manufaktury
L. Ledermana
Częstochowa, I Aleja № 7.
Wielki wybór wszelkich artykułów manufakturalnych
Ceny niskie (3—1)

Bacność Gospodynie!
Hasłem dnia dzisiejszego jest **oszczędność!**
Oszczędzisz dużo używając
Mydła z „Wiewiórką“
przedwojennej znanej polskiej fabryki mydła
S. i A. Kromołowskich w Częstochowie,
Nadrzeczna 4, telefon Nr. 513.
Oszczędzisz podwójnie, gdyż mydło z „Wiewiórką“ jest najlepsze i nie niszczy bielizny.
Kupuj więc mydło z „Wiewiórką“ zawierające 60% tłuszczu.
Marka fabryczna „Wiewiórka“ zapatentowana w Urz. Patent za 12107.
Dla Sz. Konsumentów detalicznych mamy zawsze na składzie wysuszone mydła zaraz do użytku po cenie fabrycznej.
Kupujcie i przekonajcie się!! (10—7)

Najtańsze źródło zakupu
Galanterji, pończoch, rękawiczek, reform, trykotarzy oraz bielizny gotowej i własna pracownia bielizny z własnych i powierzonych materiałów Wykonanie solidne i terminowe.
Przyjmujemy zamówienia. — **Ceny niebywale niskie.**
A. SZMULEWICZ, Częstochowa, Aleja Wolności 11.

dzin. Odpowiednia ustawa, uchwalona niedawno przez miejscowy parlament, powołała do życia specjalną komisję pod przewodnictwem dr. Mendosa, która ma czuwać nad wykonywaniem tego prawa. Celem ustawy jest zwalczanie wielkich rodzi dla bezrobocia. Poza tem ustawa zawiera drastyczne postanowienia, dotyczą-

ce obowiązkowej sterylizacji.

Należy pamiętać, że zgorą 2 milj. dzieci w Meksyku nie uczęszcza do szkół z powodu ich braku.

Poszukuję posady pielęgniarki, lub wychowawczyni do dzieci w wieku przedszkolnym. Łaskawe zgłoszenia pod „Kwalifikacje“ w redakcji „Kurjera Częstochowskiego“

— Znieważaj mnie!.. to czyn godny ciebie! lecz oddaj mi dziecię, któreś ukradł.

Lucenay puścił ręce Henryki i przeciągnął dłoń po czole, jak gdyby starał się uspokoić.

— Czyż to komedia? Jeżeli dziecko zginęło czyż naprawdę przychodzisz pani upominać się u mnie? U mnie?

— Tak, gdyż pan jeden miał interes w jego zniknięciu.

— Czyż to ja je dozorowałem? Trzeba było lepiej pilnować!

— Alboż ja mogłam przewidywać podobną nieczemność?

— Ah, domyślałam się — zawołał nagle hrabia tonem szyderczym. — Wykradziono córkę pani.. to zapewne.. Rozumiem teraz, jak dalece oszukałaś mnie pani.. Sądziłem, że pojmuje za żonę pannę Henrykę Dauray, niewinną ofiarę zbrodni!.. a tymczasem przekonywałam się, że poślubiłam wspólniczkę jakiegoś kochanka sekretnego! Bądź pani pewną,

dziecko musi być w rękach ojca!

— Jego ojcem pan jesteś, coś go przyjął za swoje i sprzedałeś mu swe nazwisko!

— Powtarzam, że dziecko jest w rękach ojca, współnika twego, a pani przychodzisz odegrać mi tu komedję rozpaczy! Niebardzo to uczciwe, ale dość zręczne!

— Komedję rozpaczy! — zawołała Henryka, łamiąc ręce. — Więc ten człowiek ma dla mnie tylko taką odpowiedź! Znieważa mnie zamiast mi oddać pochwycone dziecię! Byłam spokojną, nie obawiałam się, nie miałam najmniejszego przeczucia.. Pozostawiłam uspione dziecię moje w pokoju sąsiednim.. Rozmawiałam z Anusią i piastunką.. było już późno chciałam przed odejściem na spoczynek uściśnić moją dziecinę.. drzwi okazały się zamknięte na rygiel.. kto je zamknął? Wylamano drzwi.. Okno było otwarte i lampa zgaszona Podbiegłam do kołyski.. była

Popierajcie L.O.P.P.

Wzniać zakupy powołujcie się na ogłoszenia w „Kurjerze Częstochowskim“.

Długoletnia wytwórnia pasty M. Markowicza ulica Katedralna № 20 (dawnej Strażacka) poleca: najlepszej jakości **zaprawy do podłóg** na wagę we wszystkich kolorach. (3—3)

Sklep spożywczo-kołonialny i tytoniowy do sprzedania. Warszawska 98.

Fortepian do sprzedania tanio, ulica Dąbrowskiego № 11, m. 4.

3 pokoje z kuchnią i wygodami do wynajęcia ul. Dąbrowskiego Nr 8 m. 3.

Laborantka dentystyczna z 3-letnią praktyką, dobrymi świadectwami zmieni posadę od Nowego Roku, zgłosz Raków K. | Częstochowy ul. Perla L. 21 Marja Marszałek.

Radio 4 lampowe wraz z anteną do sprzedania tanio. Wiadomość ulica Dąbrowskiego 8 m. 3

Okazja! Patefon walizkowy z płytami i albumem na płyty tanio do sprzedania: Salaburska; ul. Focha 39 | 41.

Rower damski do sprzedania prawie nowy za 60 zł. Wiadomość ul. Dąbrowskiego 8 m. 3.

Odlowacza zdolnego do odlewania nożyczek poszukuje się Zgłoszenia pod „M B“ Biuro ogłoszeń Stattera, Kraków. (1)

Meble, duży wybór poleca na gwiazdkę Adam Gliński—Aleja 12, egzyst. od 1885 r. Uwaga! Ceny niskie. kryzysowe! Uwaga! (1—1)

pusta.. Nie było dziecka, ukradziono mi je.. Kogoż mogę obwiniać o tą kradzież? Pana, tylko pana, który nienawidzisz oboje nas.. który wstydzisz się nas!

I biedna kobieta wybuchła płaczem.

— Błagam cię!.. ulituj się nademną!.. Czyż mam się człogać u nóg twoich? Dobrze i na tom gotowa — rzekła kłękając przed Juljuszem. — Bierz sobie cały mój majątek.. oddaję ci go chętnie.. ale wróć mi moją córkę.. Oddaj mi moje dziecię!..

Juljuszowi przyszło na myśl czy porwania dziecka nie dopuściła się Magdalena. Podnosząc Henrykę, rzekł głosem łagodnym:

— Uspokój się moja droga, słuchaj mnie i wierz mi, że mówię prawdę. Przysięgam ci że nie miałem najmniejszego udziału w zadaniu ciosu, który sprawia ci tyle boleści! Nie wiem nic o zniknięciu twej córki. d c n.